ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

(2019 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 538-539)

27 ਮਾਰਚ, 2019

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 – ਐੱਸ.ਐੱਸ. 212(1), (2) ਅਤੇ (3) - ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ - ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - 'ਤੇ ਤੱਥ, ਐਸ ਆਈ ਐਫ ਓ ਨੇ ਕੁਝ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਸ ਆਈ ਐਫ ਓ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 213(2) - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ (3) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਚੈਪਟਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ "ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ - ਕਨੂੰਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਵਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ - ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼। 212(3) ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਮਿਆਦ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਹੈ .212(3) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ - ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵਾਧੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਦੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਤੀਜੇ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ।

<u>ਪ੍ਰਤੀ ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ:</u>

ਹੋਲਡ: 1.1 ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ। ਕਿਸੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸੀ. 14.12.2018 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 20.06.2018 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੂਰਕ ਮੁੱਦਾ 14.12.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪਰਾ 17, 19] [116-ਈ; 122-ਸੀ-ਐਚ; 123-ਏ-ਬੀ]

> ਬਸੰਤ ਚੰਦਰ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ (1945) 7 FCR 81; ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਥਾਵਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1952] ਐਸ ਸੀ ਆਰ 395; ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ [1953] ਐਸ ਸੀ ਆਰ 652; ਏ.ਕੇ. ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ [1966] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 427; ਪ੍ਰਣਬ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1970) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 926 ; ਤਾਲਿਬ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ (1971) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 118 ; ਕਰਨਲ ਡਾ. ਬੀ. ਰਾਮਚੰਦਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1972) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 256; ਕਾਨੂ ਸਾਨਿਆਲ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ (1974) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 141 : [1974] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 279; ਮਨੁਭਾਈ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ ਊਸ਼ਾਬੇਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 314 : [2012] 8 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 993 ; ਸੌਰਭ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਜੇਲ੍ਹਰ, ਕੋਨੀਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 13 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 436 : [2014] 8 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 909; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਸਨੀਮ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਸਿੱਦੀਕੀ (2018) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 745 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.2 20.06.2018 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਆਰਡਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 11.12.2018 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਤੱਕ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 18.12.2018 ਤੱਕ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 21.12.2018 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਧਾਰਾ 436 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਾਈ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਜੀਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। [ਪਰਾ ੨੧] [੧੨੩-ਈ-ਹ; 124-ਏ-ਬੀ]

> ਨਵੀਨਚੰਦਰ ਐਨ. ਮਜੀਠੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2000) 7 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 640 : [2000] 3 Suppl. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 82; ਦਸ਼ਰਥ ਰੂਪਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ

ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 129 : [1999] 3 Suppl. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 271 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.3 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਾਟ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਰਿਮਾਂਡ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ, ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ, ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਰਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 435, 436 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ ੨੪] [੧੨੫-ਜੀ-ਹ; 126-ਏ-ਸੀ]

1.4 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ XXIX ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾ 447, 448, 449 ਅਤੇ 452 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ, ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਹੈ ਜੋ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ। 2013 ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XIV ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 210 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 211 ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਅਪਰਾਧ (ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲੇ, ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ, ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਵਾਲੇ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਹਨ। , ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ। ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੋਮੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸਐਫਆਈਓ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਏਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਮੀਕਰਨ

"ਜਾਂਚ ਸੌਂਪਣਾ" ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰੋ। [ਪਰਾ 26] [132-ਸੀ-ਐਚ]

1.5 ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਚੈਪਟਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਮੇਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ (11) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (13) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (14) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। 2008 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 43(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 2008 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। [ਪਰਾ 27] [133-ਏ-ਫ]

1.6 2013 ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ "ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ" ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 213 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਫੜਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਐਸ ਐਫ

ਆਈ ਓ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ। [ਪਰਾ 28] [133-F-H; 134-ਏ-ਸੀ]

1.7 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮੀਕਰਨ "ਸਪੁਰਦ" ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 213 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਬਾਦਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਰਕਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੈਧ ਜਾਂਚ ਜੋ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਟੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਸਖ਼ਾ 20.06.2018 ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। [ਪਰਾ 29] [134-ਡੀ-ਜੀ; 135-ਏ]

> ਕਾਜ਼ੀ ਲਹਿੰਦੂਪ ਦੋਰਜੀ ਬਨਾਮ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1994) 2 ਸਪਲ. ਐਸ ਸੀ ਸੀ 116 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1.8 ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ; ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੂਜੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ

ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ; ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕੁਝ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਮੂਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਦੀ, ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਐਸਐਫਆਈਓ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਰਮਾਣ ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਤਰਕਪੂਰਣ ਅੰਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ 19.09 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। .2018 ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 10.12.2018 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। [ਪਰਾ 30, 31] [135-ਬੀ-ਐਚ; 136-ਏ-ਡੀ]

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

(1945) 7 FCR 81 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
[1952] ਐਸਸੀਆਰ 395 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[1953] ਐਸਸੀਆਰ 652 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
[1966] 2 ਐਸਸੀਆਰ 427 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
(1970) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 926 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1971) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 118 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1972) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 256 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[1974] 3 ਐਸਸੀਆਰ 279 ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2012] 8 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 993 ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2014] 8 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 909 ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2018) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 745 ਪੈਰਾ 18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2000] 3 ਸਪਲ. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 82 ਨੇ ਪੈਰਾ 21 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[1999] 3 ਸਪਲ. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 271 ਪੈਰਾ 23 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(1994) 2 ਸਪਲ. ਐਸ ਸੀ ਸੀ 116 ਨੇ ਪੈਰਾ 29 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਤੀ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ: (ਪੂਰਕ):

ਆਯੋਜਤ: ਚੈਪਟਰ XXIX ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਚੈਪਟਰ XIV (ਸੈਕਸ਼ਨ 206 ਤੋਂ 229) ਵਿੱਚ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ/ਦੁਰਮਾਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਹਾਰ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਧਿਆਇ XXIX ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। [ਪਰਾ 4-7] [138-ਏ-ਈ]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 538-539।

2018 ਦੇ WPCRL ਨੰਬਰ 3842 ਅਤੇ 3843 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 20.12.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2019 ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 35

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਅਮਿਤ ਮਹਾਜਨ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਮਨਨ ਪੋਪਲੀ, ਰਣਵਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ, ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਦਿਤਿਆ ਸਿੰਗਲਾ, ਅਦਿਤ ਪੁਜਾਰੀ, ਮਿਸ. ਪ੍ਰਿਆ ਪੁਰੀ, ਪੱਲਵ ਗੁਪਤਾ, ਕਾਰਤਿਕ ਵੇਨੂ, ਰੰਜੇ ਦੁਹਬੇ, ਮਿਸ. ਵਿਨੀਤਾ ਮੇਘਰਾਜਾਨੀ, ਰਵੀ ਪਾਠਕ, ਕੁ. ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਜੁਨੇਜਾ, ਸ. ਚੇਸ਼ਟਾ ਜੇਟਲੀ, ਸ. ਵਰਸ਼ਾ ਪੋਦਾਰ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਗੁਪਤਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਸਹਿਗਲ, ਸੈਫੂਦੀਨ ਐਸ., ਸਯੰਤਨ ਤਲਪਾਤਰਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ:

ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ. 1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 3842 ਅਤੇ 3843 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.12.2018 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

3. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ("2013 ਐਕਟ", ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 212(1)(c) ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 43(2) ਅਤੇ (3)(c)(i) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਐਕਟ, 2008 ("2008 ਐਕਟ", ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ), ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 07/115/2018/CL-II (NWR), ਦੁਆਰਾ ਆਦਰਸ਼ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀs (') ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਗਰੁੱਪ', ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ) ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ (ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ) ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

> "ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 (ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 212(1)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ (ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ) ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ।
>
> 2. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਐਕਟ, 2008 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 (2) ਅਤੇ (3) (c) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ (ਐਲ.ਐਲ.ਪੀs) ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
>
> 3. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਕ੍ਰਮ ਸੰਖਿਆ	ਸੀ.ਆਈ.ਐਨ	ਕੰਪਨੀ / ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ ਨਾਮ	ਨਵਾਂ ਪਤਾ	ਖੇਤਰ	ਪੈਨ ਨੰਬਰ	ਸਥਿਤੀ
1.	U45201HR2000PLC045738	ਆਦਰਸ਼ ਬਿਲਡਸਟੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ	1 ਸੈਂਟ ਫਲੋਰ, ਬਲਾਕ-ਬੀ, ਵਾਟਿਕਾ ਐਟ੍ਰੀਅਮ ਗੋਲਫ ਕੋਰਸ ਰੋਡ, ਸੈਕਟਰ-53 ਗੁੜਗਾਓਂ	ਹਰਿਆਣਾ	AAJCA1907A	ACTV
2 ਤੋਂ 124 ਤੱਕ	..	..	..	..	..	..
125	U45201RJ2013PTC042465	ਵਾਟਰ-ਫਾਲ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ	ਜੇ 7, ਮੋਤੀ ਡੂੰਗਰੀ ਰੋਡ, ਜੈਪੁਰ	ਰਾਜਸਥਾਨ	AABCW3826E	ACTV

4. ਇਸਲਈ, ਹੁਣ, ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 212 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ.ਐਕਟ, 2008 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 (2) ਅਤੇ (3) (ਸੀ) (i) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ (ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੈ।

5. ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਖੇਤਰਾਂ (ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀs) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(i) ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਸਿਫਨਿੰਗ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(ii) ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ;

(iii) ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਆਡੀਟਰਾਂ, ਕੇ ਐਮ ਪੀ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ:

(iv) ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ;

(v) ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਵਰਨੈਂਸ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ।

6. ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 217 ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ.ਐਕਟ, 2008 ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 03 (ਤਿੰਨ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ।

7. ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Sd/-
(ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ)
ਸੰਯੁਕਤ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ”

4. ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਭਾਵ 20.06.2018 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

"3. ਇਸਲਈ, ਹੁਣ, ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 212(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ:

1. • ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਮੌਰੀਆ, ਐਡੀ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ
2. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਾਲਿਆਨ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
3. ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਐਲ. ਮੀਨਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ
4. ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਗੌਤਮ, ਸਹਾਇਕ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ

4. ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 212(4) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬਾਲਿਆਨ, ਡੀ. ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 217 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ:

(i) ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ;

(ii) ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ;

(iii) ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਆਡੀਟਰਾਂ, ਕੇ ਐਮ ਪੀ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ;

(iv) ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(v) ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਵਰਨੈਂਸ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ।

5. ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

5. ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ 19.09.2018 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸਐਫਆਈਓ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ) ਨਿਯਮ, 2017 ("2017 ਨਿਯਮ") ਦੇ ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹਰਿਵਿਆਸੀ ਨਾਮਕ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ 10.12.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, “07/115/2018 CL-II (NWR) Dt. 20.06.2018” ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 10.12.2018 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2017 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 11.12.2018 ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਨੇ ਮਿਤੀ 11.12.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਤੱਕ ਰਿਮਾਂਡ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ (ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ), ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 14.12.2018. ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ:-

> "5. ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ 20 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
>
> 6. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 167 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 436(1)(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਹ ਐਸਐਫਆਈਓ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 447 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮਾਨਤਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਢਵਾਏ ਗਏ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸਲ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਈਓ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਮੁਕੇਸ਼ ਮੋਦੀ, ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹਰਿਵਿਆਸੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।"

7. 13.12.2018 ਨੂੰ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ 57 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ. ਸੂਚੀ ਦਾ ਨੰਬਰ 24. 14.12.2018 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 20.06.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਉਕਤ 57 ਕੇਸਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹੋਰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ 18.12.2018 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਸੀ:-

> “6. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਟੀਮ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ, ਉਸਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 212(3) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਚੈਪਟਰ XIV ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਐੱਸ.ਐੱਫ.ਆਈ.ਓ. ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸਮਾਂਬੱਧ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ”

ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 14.12.2018 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 30.06.2019 ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. 17.12.2018 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 3842 ਅਤੇ 3843, 2018 ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਮੇਤ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ 19.09.2018 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ 10.12.2018 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

> A. “ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ/ਨਿਰਦੇਸ਼/ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 2012(2) ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।
>
> B. ਫਾਈਲ ਨੰ.ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ/INV/AOI/2018-19-AGC & L/ ਵਿੱਚ 19.09.2018 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ/ਦਿਸ਼ਾ/ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰੋ। 842-966 ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੰ.07/115/2018- CL-II ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।
>
> C. ਰਿਟ/ਨਿਰਦੇਸ਼/ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ.2 ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 10.12.2018 ਨੂੰ ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
> D. ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮਿਤੀ 10.12.2018 ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ;

9. ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 18.12.2018 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ:

> "ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿੰਦਰ ਅਚਾਰੀਆ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। "

ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਤਫਤੀਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 21.12.2018 ਤੱਕ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਸੀ:-

> "2. ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਾਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਨੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਨੋਟਿੰਗ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੇ ਘੁਟਾਲੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣਦੱਸੀ ਦੌਲਤ ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 14.12.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਹੜੱਪਣ ਦੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਅੰਤ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 21.12 ਤੱਕ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੀ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2018 ਦੁਪਹਿਰ 2.00 ਵਜੇ ਤੱਕ।

10. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 20.12.2018 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ 31.01.2019 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ:

> "ਏ) ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਹੈ; ਅਤੇ
>
> b) ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ।"

11. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ)

ਨੰਬਰ 3842 ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ ਐੱਮ.ਏ. ਨੰ. 50033 ਅਤੇ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 3843 ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਐੱਮ.ਏ. ਨੰ. 50035 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:

> “15. ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ:-
>
> "a) ਕੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਾਰਪਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ/ ਅਤੇ
>
> b) ਕੀ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ?

12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20.12.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, 2 ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਚੱਲਕੇ 'ਤੇ, ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨ ਰਕਮ ਵਿੱਚ। ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰੇ 22 ਤੋਂ 30 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ: -

> "22. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ; ਅਤੇ ਕੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ।
>
> 23. ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 20.06.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ 19.09.2018 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੇ 13.12.2018 ਨੂੰ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਢਾਈ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

24. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਸਮੱਰਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ, 14.12.2018 ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ 10.12.2018 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 20.06.2018 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ, ਉਸ ਸਮੇਂ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੇ ਮਿਤੀ 20.06.2018 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਾ ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

25. ਇਹ, ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟਿੰਗ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ.

26. ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

27. ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਸਖਤ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫਾਰਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪੂਰਨ ਹੈ। 10.12.2018 ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਹੈ।

28. ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ; ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

29. ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, 14.12.2018 ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਆਰਡਰ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“6. …….ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਟੀਮ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ, ਉਸਨੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ

ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ।"

ਗਲਤ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

30. ਇਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ ਹੈ ਕਿ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 10.12.2018 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਐਸਐਫਆਈਓ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।"

13. ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 20.12.2018 ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਦੋਵਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਐਸਐਫਆਈਓ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸ੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ।

14. ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

(a) 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212(12) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 20.06.2018 ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਬੀ) 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ।

(c) 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212(8) ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(d) ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 11.12.2018 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ

14.12.2018 ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(e) ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ।

(f) ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 18.12.2018 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 11.12.2018 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਅਤੇ 18.12.2018 ਨੂੰ।

15. ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ, ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲੂਥਰਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ:-

(a) 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੰਤਹੀਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 1ਲੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

(b) ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਿਸਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(c) ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

(d) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 4ਵੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੀ ਜੋ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।

e) ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਸਐਫਆਈਓ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਐਸਐਫਆਈਓ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

f) ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, 10.12.2018 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਸੀ।

16. ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

a) ਜਾਂਚ 20.6.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

b) ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 19.09.2018 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

c) ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212(8) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ 10.12.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

d) 10.12.2018 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 11.12.2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 2018।

e) 13.12.2018 ਨੂੰ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਸਮੇਤ 57 ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

f) 14.12.2018 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 18.12.2018 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

g) ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ 14.12.2018 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 30.06.2019 ਤੱਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

h) 17.12.2018 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 18.12.2018 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਨ।
i) 18.12.2018 ਨੂੰ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 21.12.2018 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

j) 20.12.2018 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

k) ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੂਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

17. ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਉਸਨੇ ਬਸੰਤ ਚੰਦਰ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ 1 ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ:

“… … ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੁਕਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ.... ..."

ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ***ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਥਾਵਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ2, ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ3, ਏ.ਕੇ. ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ4, ਪ੍ਰਣਬ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5 , ਤਾਲਿਬ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ 6 , ਕਰਨਲ ਡਾ. ਬੀ. ਰਾਮਚੰਦਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।*** *ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿੱਚ* ***ਕਾਨੂ ਸਾਨਿਆਲ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ 8*** , ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ:

Re: ਮੈਦਾਨ ਏ ਅਤੇ ਬੀ।

4. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਧਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਂਚੂ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਏ.ਕੇ. ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 5 :

"ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 2 ਅਤੇ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ 3 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ 7 ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਪੰਨਾ 259, ਪੈਰਾ 7 'ਤੇ):

"ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ"।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਤਾਲਿਬ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 6 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆ, ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵਜੋਂ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ (ਪੰਨਾ 121, ਪੈਰਾ 6 'ਤੇ):

“ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਦੂਜਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੀਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ। ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ, ਜੋ ਵੀ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਬੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ 7, "ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ"। ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 6 ਜਨਵਰੀ, 1973 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਜ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਜ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਈਏ ਕਿ ਆਧਾਰ A ਅਤੇ B ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਜ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਬੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 7 ਦੇਖੋ। ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ। ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਜ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਆਧਾਰ A ਅਤੇ B ਦੀ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ"। ਕਾਨੂ ਸਾਨਿਆਲ 8 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ

ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੀ ਅਗਲੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

18. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: -

A) ਊਸ਼ਾਬੇਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਨੂਭਾਈ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ ਵਿੱਚ 9 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੈਰਾ 20 ਤੋਂ 24 ਅਤੇ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:

20. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਨੂ ਸਾਨਿਆਲ ਕੇਸ 8 ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਰਾਮਚੰਦਰ ਰਾਓ 7 ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਖੋ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 259)

"7. ... ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ: (ਕਾਨੂ ਸਾਨਿਆਲ ਕੇਸ 8, ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 148, ਪੈਰਾ 5)

"5. … ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨਲ ਬੀ. ਰਾਮਚੰਦਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ 7 (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 258, ਪੈਰਾ 5) ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ"।

21. ਕਾਨੂ ਸਾਨਿਆਲ 8 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਰੰਭਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
22. ਇਸ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਸੀਬੀਆਈ, ਬੰਬਈ (II) 10 ਦੁਆਰਾ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 442, ਪੈਰਾ 48)

"48. ... ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਵੈਧ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ।

23. ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਪੋਸਟੂਲੇਟਸ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਿਮਾਂਡ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 167 ਅਤੇ 309। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ.

24. ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। . ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਡਾਇਰੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਾ ਕਰੇ।

31. ਕੇਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਟੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਰੁਟੀਨ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਹੀ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਜੋ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਕੈਨੀਕਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀ. ਰਾਮਚੰਦਰ ਰਾਓ 3 ਅਤੇ ਕਾਨੂ ਸਾਨਿਆਲ 9 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੇਲ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰੁੱਟੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਅ) ਸੌਰਭ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਜੇਲਰ, ਕੋਨੀਲਾ ਜੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ 11 ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

13. ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਉਕਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9-4-2014 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਦਲਸਿੰਘਸਰਾਏ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਸਮਸਤੀਪੁਰ, ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 129 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜੀ ਦੇਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਦਲਸਿੰਘਸਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।"

ਠਾਕੁਰ, ਜੇ. (ਉਦੋਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਨ) ਜੋ ਰਮਨਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ, ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ:

"22. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਫਿਲਹਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਾਲਾਤ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

C) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਸਨੀਮ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਸਿਦੀਕੀ 12 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:-

"10. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸੌਰਭ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਲਰ, ਕੋਨੀਲਾ ਜੇਲ੍ਹ 11 ਅਤੇ ਮਨੂਭਾਈ ਰਤੀਲਾਲ ਪਟੇਲ 9 ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ। ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ res integra ਹੈ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ 18-3-2018/19-3-2018 ਨੂੰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 21-3-

2018 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਆਲਮ ਸਿੱਦੀਕੀ 17-3-2018 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ I-31 ਵਿਡੀਓ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 23-3-2018 ਤੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ।

11. ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰੇ 4-6, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਆਲਮ ਸਿੱਦੀਕੀ ਨੂੰ 23-3-2018 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 18-3-2018/19-3-2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 20-3-20182 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 21-3-2018 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। . 23-3-2018 ਤੱਕ ਚੱਲ ਰਹੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 21-3-2018 ਨੂੰ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੀਸੀਪੀ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ।

12. ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 23-3-2018 ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਹੀ

ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਐਮ.ਟੀ. ਜੋਯ ਐਮਕਲਾਤ 13 ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਤੋਂ 6 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

19. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸੀ. 14.12.2018 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 20.06.2018 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੂਰਕ ਮੁੱਦਾ 14.12.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 14.12.2018 ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ, ਤਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

20. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਬੇਨਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਮੁੱਚਾ ਹੁਕਮ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

21. 20.06.2018 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਆਰਡਰ ਨੇ ਖੁਦ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 435 ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 436 ਫਿਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਧਾਰਾ 435 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਮਨੋਨੀਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ..... ". ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 11.12.2018 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਤੱਕ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14.12.2018 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 18.12.2018 ਤੱਕ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 21.12.2018 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਧਾਰਾ 436 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਵੀਨਚੰਦਰ ਐਨ. ਮਜੀਠੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 14 ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

22. ਨਵੀਨਚੰਦਰ ਮਜੀਠੀਆ 14 ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਖੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ. ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 29 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਅਜੀਬ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਥਾਮਸ, ਜੇ. ਜੋ ਡੀ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਮੋਹਪਾਤਰਾ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

> "44. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ਿਲਾਂਗ 'ਚ ਦਰਜ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. 'ਚ ਦਰਜ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਬੰਬਈ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਲੇ ਤੱਥ ਸਹੀ ਹਨ ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਹਪਾਤਰਾ, ਜੇ. ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਟੀਕਤਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
>
> 45. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਬੰਬਈ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

23. ਦਸ਼ਰਥ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 15 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਨੇਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਅਤੇ ਪੈਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਚੰਦਰ ਐਨ. ਮਜੀਠੀਆ 14 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

> “13. ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿਵਲ ਕਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਐਕਸਟਰਾਪੋਲੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਦੀ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ. ਨਵੀਨਚੰਦਰ ਐਨ. ਮਜੀਠੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 14 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ "ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਝੂਠੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਲਾਂਗ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ "ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇ. ਭਾਸਕਰਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ੰਕਰਨ ਵੈਧਿਆਨ ਬਾਲਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 16, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਕਰਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਘਿਨਾਉਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਟੀਕਤਾ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

24. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਸ਼ਰਥ ਰੂਪਸਿੰਘ ਰਾਠੋਡ15 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਾਟ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਰਿਮਾਂਡ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ, ਜੇਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ, ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਰਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 435, 436 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

25. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

A) 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 211 ਅਤੇ 212 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"211. ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ। - (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਕਹਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਤੇ ਨੰ. 45011/16/2003-Adm-I ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ, ਮਿਤੀ 2 ਜੁਲਾਈ, 2003 ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, -

(i) ਬੈਂਕਿੰਗ;
(ii) ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲੇ;
(iii) ਟੈਕਸ;
(iv) ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ;
(v) ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ;
(vi) ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ;
(vii) ਕਾਨੂੰਨ; ਜਾਂ
(viii) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

(3) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਹੋਵੇ। ਮਾਮਲੇ

(4) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

(5) ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮਾਹਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

212. ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ। - (1) ਧਾਰਾ 210 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ -

(a) ਧਾਰਾ 208 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ;

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(c) ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਇੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਇਸ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਏਗੀ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਏਜੰਸੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰੇਗੀ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ; ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗੀ।

(4) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 217 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(5) ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। (6) ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 (1974 ਦਾ 2), 17[ਧਾਰਾ 447 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ] ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 447 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਅਪਰਾਧ ਪਛਾਣਨਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੰਧਨ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ-

(i) ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(ii) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ

ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਔਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ -

(i) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ; ਜਾਂ

(ii) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ।

(7) ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 (2 ਦਾ 1974) ਜਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। .

(8) ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ (ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ) ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

(9) ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਤ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਹ ਉਪ ਧਾਰਾ, ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖੇਗਾ।

(10) ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦੇ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੌਵੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗੀ।

(11) ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗਾ।

(12) ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗਾ।

(13) ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ), ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(15) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2)।

(16) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(17) (ਏ) ਜੇਕਰ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼;

(ਬੀ) ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ ਇਸ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ

ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅ) ਐਕਟ 2008 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"43. ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ - (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਜੇਕਰ-

(a) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਓਮੋਟੋ, ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ-ਪੰਜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਬਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, -

(a) ਜੇਕਰ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹਾਇਕ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਜੇਕਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ -

(i) ਕਿ ਸੀਮਤ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਆਪਣੇ ਲੈਣਦਾਰ, ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਦਮਨਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਾਂ

(iii) ਇਹ ਕਿ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

26. 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ XXIX ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾ 447, 448, 449 ਅਤੇ 452 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ, ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਹੈ ਜੋ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ। 2013 ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XIV ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 210 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 211 ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਅਪਰਾਧ (ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲੇ, ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ, ਪੂੰਜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਵਾਲੇ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਹਨ। , ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ। ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੋਮੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸਐਫਆਈਓ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਏਗਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਮੀਕਰਨ "ਜਾਂਚ ਸੌਂਪਣਾ" ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪਣ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰੋ।

27. ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਚੈਪਟਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦੇ

ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਸਮੇਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ (11) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (13) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (14) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਹੱਦ ਕੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 2008 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 43(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਸਐਫਆਈਓ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 2008 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

28. 2013 ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ "ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ" ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 167 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 213 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਫੜਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਹੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਐਕਟ, 2008 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ("ਸੰਖੇਪ ਲਈ NIA

ਐਕਟ") ਏਜੰਸੀ (NIA) ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ NIA ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਏਜੰਸੀ (ਐਨਆਈਏ) ਨੂੰ ਭੇਜਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਐਨਆਈਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਏਜੰਸੀ, ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

29. 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(3) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮੀਕਰਨ "ਸਪੁਰਦ" ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 213 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਬਾਦਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਰਕਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੈਧ ਜਾਂਚ ਜੋ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਟੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ18। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਸਖ਼ਾ 20.06.2018 ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਕੀ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨੁਸਖੇ ਨੂੰ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

30. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ: -

1. ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 212(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੂਜੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2. ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

3. ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (11) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਹੈ। ਮਿਆਦ ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕੁਝ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਮੂਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤ ਦੇ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਐਸਐਫਆਈਓ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਰਮਾਣ ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਐਸਐਫਆਈਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਤਵਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਤਰਕਪੂਰਣ ਅੰਤ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (12) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ "ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ" ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਆਇਆ 19.09.2018 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 10.12.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 14.12.2018 ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

31. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:-

(a) 20.12.2018 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ W.P. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) 2018 ਦੇ ਨੰਬਰ 3842 ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (Crl.) 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 3843 ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਬੀ) ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਮੁਕੇਸ਼ ਮੋਦੀ ਨਾਮਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 01.04.2019 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਫਿਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(c) ਜੇਕਰ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਨਿੱਜੀ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(d) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 08.04.2019 ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਗੇ।

32. ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫ਼ਤਰ (ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ) ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ ਐਫ ਆਈ ਓ (ਮੂਲ ਜਵਾਬਦੇਹ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 3960 ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 2019 ਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 35 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 21.12.2018 ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਹਰੀਵਿਆਸੀ ਦੁਆਰਾ 21.12.2018 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 3842 ਅਤੇ 3843 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਾਨ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮਿਤੀ 20.12.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 3960 ਨੂੰ 2018 ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 35 ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

33. 08.03.2019 ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਹਰੀਵਿਆਸੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

"ਟੀ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰ. 35/20-19 ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ

ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ

34. 2019 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰ. 94-95 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਤਬਾਦਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

35. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.

1. ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਰਾ ਜਸਟਿਸ ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾਪੂਰਵਕ ਡਰਾਫਟ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

2. ਮੈਂ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਕੱਢਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਕ ਦੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ.

3. ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲੰਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਉਂ।

4. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਲਲਿਤ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਚੈਪਟਰ XIV (ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 206 ਤੋਂ 229) ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ XXIX ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ/ਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ।

5. ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ। , ਮੈਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧੂਰਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212

ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਧਿਆਇ XXIX ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਭਰਾ ਜਸਟਿਸ ਲਲਿਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

8. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀਆਂ ਹਨ।

9. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭਰਾ ਲਲਿਤ, ਜੇ. ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate